

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/6/2012
Identifikačné číslo spisu:	9012899734
Dátum vydania rozhodnutia:	19.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9012899734.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina v trestnej veci obžalovaného G. E. a spol. pre pokračovací trestný čin hrubého nátlaku podľa § 235a ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. (zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona účinného do 31. augusta 2003) a iné, na neverejnom zasadnutí 19. apríla 2016 o odvolaniach obžalovaných G. E., G. D., C. D., F. W., D. W. a C. A. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. apríla 2012, sp. zn. 2T 4/2005 rozhodol

rozhodol:

Podľa § 258 ods. 1 písm. písm. b/, písm. c/ Tr. por. napadnutý rozsudok s a z r u š u j e.

Podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vec s a v r a c i a Krajskému súdu v Prešove, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 20. apríla 2012, sp. zn. 2T 4/2005 bol obžalovaný G. E. v bodoch 1/ a 2/ uznaný za vinného z pokračovacieho trestného činu hrubého nátlaku podľa § 235a ods. 1 Tr. zák. spáchaného v jednočinnom súbehu s trestným činom výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. augusta 2003, obžalovaný D. U. v bode 1/ z trestného činu hrubého nátlaku podľa § 235a ods. 1 Tr. zák. spáchaného v jednočinnom súbehu s trestným činom výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. augusta 2003, obžalovaný H. T. v bode 1/ z trestného činu hrubého nátlaku podľa § 235a ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. spáchaného v jednočinnom súbehu s trestným činom výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. augusta 2003 a obžalovaní G. D., F. W., C. D., a D. W. v bode 2/ z trestného činu hrubého nátlaku podľa § 235a ods. 1 Tr. zák. spáchaného v jednočinnom súbehu s trestným činom výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. augusta 2003 a obžalovaný C. A. v bode 2/ zo zločinu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1 Tr. zák. spáchaného v jednočinnom súbehu s trestným činom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ zák. č. 300/2005 Z. z. účinného od 1. januára 2006 (Tr. zák.) spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 8. júla 2001 v ranných hodinách, v presne nezistenom čase po 07.00 hod. v bufete v lokalite H. v katastrálnom území mesta E. R., okr. L., po predchádzajúcej vzájomnej dohode obžalovaní G. E., H. T., D. U. a dvaja doposiaľ nezistení páchatelia, v úmysle prinútiť majiteľku bufetu Q. L., nar. XX. C. XXXX, aby nakupovala od obžalovaného G. E. alkohol, túto a jej manžela K. L., nar. XX. G. XXXX, slovne a fyzicky napadli tak, že všetci im vulgárne nadávali, obžalovaný G. E. jej pritom povedal, že je jediná, ktorá od neho neodoberá alkohol a dlho to tak nebude a platiť bude, pretože jej to tam robia a fyzicky ju napadol tak, že ju jedenkrát udel otvorenou rukou po tvári, obžalovaný H. T. na ňu vylial kávu, strčil jej ružu do úst so slovami, že teraz vie, čo to znamená, dvakrát ju udel otvorenou rukou po tvári, vzal na stole náhodne ležiaci kuchynský nôž s bielou rukoväťou, s čepeľou o dĺžke 12 cm a týmto bodal do stola so slovami, že vie, čo ju čaká keď nebude platiť a fyzicky napadol aj jej manžela K. L., ktorý tam prišiel tak, že ho najmenej štyrikrát udel päšťou do oblasti tváre a opakovane ho kopol do oblasti brucha a rozkroku aj po tom, čo tento spadol na zem, obžalovaný D. U. chytil Q. L. v oblasti krku a povedal jej, že je jediná, ktorá neplatí výpalné a dlho to trvať nebude, dvaja doposiaľ nezistení páchatelia vyššie popísané konanie obžalovaných slovne povzbudzovali a jeden z nich fyzicky napadol aj jedného z dvoch tam prítomných hostí K. D., nar. XX. U. XXXX tak, že ho rukou udel do oblasti ramena v dôsledku čoho tento spadol na zem, na pokyn obžalovaného G. E. ostatní obžalovaní a dvaja nezistení páchatelia v tomto konaní nepokračovali s tým, že majiteľka sa už poučila, pričom poškodení neutrpeli zranenia, ktoré by si vyžadovali liečenie spojené s práceneschopnosťou,

2/ dňa 1. apríla 2002 v presne nezistenom čase medzi 16.00 hod. až 17. 22 hod. pred a v bufete v lokalite H. v katastrálnom území mesta E. R., okr. L., po predchádzajúcej vzájomnej dohode, opäť v úmysle prinútiť majiteľku bufetu Q. L., nar. XX. C. XXXX, aby nakupovala od obžalovaného G. E. alkohol, sa tejto vyhrážali a túto a jej manžela K. L., nar. 17. G. XXXX, slovne a fyzicky napadli tak, že všetci im vulgárne nadávali, obžalovaný G. E. jej pritom povedal, či nestačilo, čo jej spravili minulý rok, že jeho kriminálka posunula o krok dopredu a on ju posunie o tri roky dozadu a či sa nepoučila, lebo je jediná, ktorá od neho neberie alkohol a neplatí, F. W., C. D., G. D. a D. W. vošli do bufetu, kde F. W. chytil Q. L. v oblasti krku a povedal jej, že je jediná, ktorá neplatí a platiť sa bude a tiež fyzicky napadol aj jej manžela K. L., ktorý tam prišiel tak, že ho sotil o pult, obžalovaný C. D. vzal z kuchyne bufetu porcie vyprážaného kapra a klobásu, ktorými núkal ostatných spoluobžalovaných a následne spoločne s F. W., G. D., D. W. a C. D. začali rozbiť zariadenie bufetu a poškodzovať tovar, na pokyn obžalovaného G. E. obžalovaní v tomto konaní nepokračovali s tým, že stačí, že sa majiteľka už poučila a odišli na osobných motorových vozidlách zn. W. čiernej metalízy, ev. č. L., ktorého majiteľom bol obžalovaný G. E. a zn. H. šedej metalízy, ev. č. L., ktorého majiteľom bol obžalovaný C. D. smerom na F. a približne po polhodinu sa obžalovaní vrátili na uvedených vozidlách, z ktorých vystúpili C. D., F. W., G. D. a C. A., ktorý sa poškodených opýtal, prečo neupratujú, či čakajú na fotenie a Q. L. povedal, aby si ho zapamätala, lebo tam nie je posledný krát a platiť sa bude, pričom tohto konania sa obžalovaní sčasti dopustili v prítomnosti jedného host'a a dvoch maloletých detí poškodených, zničením a poškodením zariadenia bufetu a znehodnotením tovaru spôsobili majiteľke bufetu škodu v doposiaľ presne nezistenej výške a poškodení neutrpeli zranenia, ktoré by si vyžadovalo liečenie spojené s práceneschopnosťou a lekárske ošetrenie nevyhľadali,

Za to boli obžalovaným G. E., D. U., G. D., C. D., F. W. a D. W. uložené podľa § 235a ods. 1, za použitia § 35 ods. 1 a § 40 ods. 1 Tr. zák., obžalovanému H. T. podľa § 235a ods. 2, za použitia § 35 ods. 1 a 40 ods. 1 Tr. zák. a obžalovanému C. A. podľa § 190 ods. 1, s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák. § 41 ods. 1, § 39 ods. 1 Tr. zák. nasledovné úhrnné tresty odňatia slobody.

Obžalovanému G. E. vo výmere 2 (dva) roky, obžalovanému H. T. vo výmere 2 (dva) roky, obž. D. U., obžalovanému G. D., obžalovanému C. D., obžalovanému F. W. a obžalovanému D. W. vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov a obžalovanému C. A. vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaným G. E., H. T., D. U., G. D., C. D., F. W., D. W. a obžalovanému C. A. podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odložil.

Podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému G. E. určil skúšobnú dobu v trvaní 2 a 1/2 (dva a pol) roka, obžalovanému H. T. 2 (dva) roky, obžalovaným D. U., G. D., C. D., F. W., D. W. 20 (dvadsať) mesiacov a obžalovanému C. A. podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. účinnému od 01. januára 2016 2 (dva) roky.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. súd poškodenú Q. L. nar. XX. C. XXXX, bytom L., D. M. č. XXXX/XX, okr. L. s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie o veciach občianskoprávných.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolania voči výrokom o vine a treste obžalovaní G. E., G. D., C. D., F. W., D. W. a C. A..

V ich písomných odôvodneniach sčasti samostatne, sčasti prostredníctvom obhajcov (s výnimkou obžalovaného C. A., ktorý podané odvolanie písomne neodôvodnil), prvostupňovému súdu vytkli, že vo veci rozhodol bez toho, aby sa dôsledne riadil zrušujúcim rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (z 08. decembra 2009, sp. zn. 4T 7/2008), neodstránil vady konania, ktoré napadnutému rozsudku predchádzali a nariadené úkony trestného konania nevykonali v potrebnom rozsahu. Nerešpektoval tak ustanovenie § 327 ods. 1 Tr. por. (§ 264 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005), podľa ktorého súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil. Nevykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu, svoje rozhodnutie opätovne oprel o predchádzajúce výpovede poškodených v dôsledku čoho nezistil náležité skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (§ 2 ods. 5 Tr. por.) a svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Poukázali na to, že pri výsluchu na Okresnom súde Plzeň - mesto 16. februára 2012 poškodená vypovedať odmietla a neodstránila rozpory vo svojich výpovediach a rozpory medzi jej výpoveďami a výpoveďami jej manžela. Z tohto dôvodu krajský súd nemohol starostlivo zvážiť všetky okolnosti prípadu jednotlivo i v ich súhrne a vykonané dôkazy vyhodnotiť v súlade s § 2 ods. 6 Tr. por.

Obžalovaný G. E. namietol aj spôsob hodnotenia zásadných rozporov vo výpovediach poškodených krajským súdom na strane 15 (odstupom času od prežitého, vytesňovaním negatívne prežitých udalostí a následným skresľovaním prežitého a uchovávaním v pamäti len základnej dejovej línie bez detailov, vplyvom zážitkov súvisiacich s vyšetrovacími úkonmi, medializáciou prípadu, získavaním ďalších informácií, konzultovaním udalostí medzi sebou navzájom atď...), na ktoré najvyšší súd poukázal vo svojom ostatnom rozhodnutí a tento označil len za slovnú ekvilibristiku, ktorou je možné odôvodniť akékoľvek rozpory vo výpovediach.

Poukázal na sezónny charakter a minimálne tržby daného bufetu, pre ktoré na spáchanie skutkov nemal dôvod. Namietol aj znenie odôvodnenia napadnutého rozsudku na stranách 7, 16 týkajúce sa evidenčného čísla jeho osobného motorového vozidla zn. W., ktoré používal 08. júla 2001, teda v čase spáchania skutku v bode 1/, pretože kartou motorového vozidla je nepochybne preukázané, že v tom čase používal osobné motorové vozidlo s evidenčným číslom L. a osobné motorové vozidlo s evidenčným číslom L. používal až od 04. septembra 2001.

Konštatoval, že bez opätovného výsluchu poškodených, ktorý nariadil vykonať najvyšší súd na odstránenie zásadných rozporov o podstatných skutkových okolnostiach v ich výpovediach k žiadnemu odstráneniu rozporov a chýb nedošlo, a preto za daného stavu vec nebolo možné spoľahlivo rozhodnúť.

Napadnutý rozsudok označil za predčasný, nespravodlivý a nič na tom nemení ani skutočnosť, že na rozdiel od predchádzajúceho rozsudku mu bol uložený už len „podmienečný“ trest. Za danej dôkaznej situácie a existujúcich pochybnostiach mal prvostupňový súd postupovať v zmysle zásady „in dubio pro reo“, pretože na jej aplikáciu zákonné podmienky boli splnené.

Obžalovaný G. D. v podanom odvolaní namietol nesprávne hodnotenie dôkazov aj preto, že prvostupňový súd sa v jeho rámci zameriaval len na spochybňovanie dôkazov svedčiacich v ich prospech a z výpovedí poškodených vybral len skutočnosti svedčiace v ich neprospech. Hodnoteniu rozporných a

vyslovene nepravdivých skutočností v ich výpovediach sa však vyhol.

Aj napriek tomu, že spod spáchania skutku v bode 1/ napadnutého rozsudku bol právoplatne oslobodený, upriamil pozornosť na konfrontáciu vykonanú medzi ním a svedkom K. L. 15. júla 2002, pri ktorej poškodený vypovedal, že sa volá R., a „ten pán R. tu prítomný sa vyhráza, že sa ešte vrátia a bude pokoj.“ Na otázku obhajcu či pozná G. D. poškodený odpovedal „z videnia poznám G. D. a tvrdil, že by rozoznal R. od G. D.“ Ak teda znalec PhDr. JO. v podanom posudku a vo svojej výpovedi konštatoval ľahko nadpriemerné vizuálne schopnosti poškodeného, časový odstup a rôzne vplyvy na poškodených, logickým záverom by bolo, že ani v jednom prípade na mieste činu nebol, pretože poškodený by si ho bol zapamätal.

Prvostupňový súd však tejto skutočnosti nevenoval pozornosť a vôbec sa nezaoberal ani tým, že v pôvodnom konaní vo vzťahu ku skutku v bode 1/ poškodeným neuveril, ich výpovede nepovažoval za vierohodné, a preto jeho ako i C. R. spod spáchania tohto skutku oslobodil.

Za nezákonné označil negatívne hodnotenie dôkazov týkajúcich sa skutku v bode 2/, ktoré svedčia v jeho prospech len z dôvodu, že svedkovia sú jeho príbuzní a známí, pretože so zreteľom na okolnosti prípadu nemožno jemu ani svedkom vyčítať, že si udalosti z 01. apríla 2002 podrobne pamätali. Navyše súrodenecký vzťah a spoločné podnikateľské aktivity s jeho bratom C. D. odôvodňovali ich časté telefonické hovory, a preto ani na ich podklade nemožno dospieť k záveru o jeho vine.

Skutočnosť, že prvostupňový súd neodstránil rozpory vo výpovediach poškodených nemožno pripísať v jeho neprospech a vysloviť, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že spáchal trestný čin. Naďalej totiž zostáva v platnosti to, čo v zrušujúcom rozhodnutí vyslovil najvyšší súd, že v konaní, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo nebolo rešpektované ustanovenie § 2 ods. 5 Tr. por., ako i skutočnosť, že vina mu nebola preukázaná.

Obžalovaný C. D. v písomnom odôvodnení odvolania podanom prostredníctvom obhajcu navyše uviedol, že výsluch poškodenej vykonaný dožiadaným súdom považuje za nezákonný a ako dôkaz nepoužiteľný.

Z týchto dôvodov obžalovaní navrhli, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Alternatívne navrhli, aby ich rešpektujúcu zásadu in dubio pro reo spod obžaloby oslobodil.

Podľa § 564 ods. 4 zák. č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov účinného od 1. januára 2006 (Tr. por.) vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na krajský súd na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie v prvom stupni príslušný krajský súd podľa doterajších predpisov. Konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu vykoná najvyšší súd podľa doterajších predpisov.

Obžaloba na menovaných bola podaná 20. júna 2005, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaných odvolaní preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu § 254 ods. 1 Tr. por. zák. č. 141/12961 Zb. v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 (Tr. por.).

Preskúmal teda zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohli odvolatelia podať odvolania, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistil, že napadnutý rozsudok je

- chybný pre nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení najmä preto, že sa nevyrovnal náležite so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 258 ods. 1 písm. b) Tr. por.),
- sú pochybnosti o správnosti skutkových zistení a na objasnenie veci treba dôkazy opakovať a vykonať ďalšie dôkazy a ich vykonanie pred odvolacím súdom by znamenalo nahrádzať činnosť súdu prvého stupňa (§ 258 ods. 1 písm. c) Tr. por.).

Pretože zistené vady nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí, najvyšší súd po splnení prieskumnej povinnosti rozhodol podľa § 258 ods. 1 Tr. por. na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 235a Tr. zák. trestného činu hrubého nátlaku sa dopustí ten, kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti k poskytnutiu plnenia majetkovej alebo nemajetkovej povahy pre seba alebo pre tretiu osobu za služby vlastné alebo služby tretej osoby, ktoré mu za také plnenie proti jeho vôli vnucuje, a to aj vtedy, ak také služby iba predstiera.

Podľa § 202 Tr. zák. trestný čin výtržníctva spácha ten, kto sa dopustí verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že napadne iného, hanobí historickú alebo kultúrnu pamiatku, hrob alebo iné pietne miesto alebo hrubým spôsobom ruší zhromaždenie alebo obrad občanov.

Posudzovaná vec už bola predmetom prieskumnej povinnosti najvyššieho súdu, ktorý uznesením z 08. decembra 2009, sp. zn. 4 To 7/2008 podľa § 258 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vec vrátil krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd v ňom vyslovil, že rekognícia obžalovaných a konfrontácia medzi svedkami L. neboli vykonané zákonným spôsobom ako i to, že krajský súd nezistil skutkový stav veci v súlade s § 2 ods. 5 Tr. por. a vykonané dôkazy nevyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti t. j. v súlade s § 2 ods. 6 Tr. por. a poukázal na rozpory vo výpovediach skôr uvedených svedkov vo vzťahu k obidvom skutkom, a preto ich prikázal opätovne vypočuť.

Najvyšší súd konštatuje, že oproti jeho ostatnému rozhodnutiu sa stav veci zásadne zmenil v tom, že napadnutý rozsudok v bode 1/ vo vzťahu k obžalovaným H. T. a D. U. už nadobudol právoplatnosť. Preto je v tomto bode oprávnený zaoberať sa skutočnosťami významnými pre posúdenie viny len u obžalovaného G. E..

Zároveň z obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že napriek snahe krajského súdu sa miesto pobytu svedka K. L., ktorý sa zdržiava v zahraničí zistiť nepodarilo a poškodená Q. L. sa zdržiava v Českej republike. Na hlavné pojednávanie sa dostaviť odmietla a z jej písomných podaní nachádzajúcich sa v spise možno zistiť, že z územia Slovenskej republiky sa odsťahovala, svedčiť už nebude, odvolala sa na svoje predchádzajúce výpovede a vypovedať odmietla aj pred dožiadaným Okresným súdom Plzeň - mesto. Z týchto dôvodov boli ich výpovede z prípravného konania a hlavného pojednávania na hlavnom pojednávaní zákonným spôsobom oboznámené.

V skutkových vetách napadnutého rozsudku krajský súd ako pohnútku konania obžalovaných uviedol ich úmysel prinútiť majiteľku bufetu Q. L., aby nakupovala od obžalovaného G. E. alkohol.

Trestné stíhanie v posudzovanej veci začalo 01. apríla 2002 len pre trestné činy poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Tr. zák. a výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005.

Následne bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie voči obžalovaným 18. júna 2002 v bode A/ pre trestné činy vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zák. a výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. a v bode B/ aj pre trestný čin poškodzovanie cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005.

Následnými procesnými úkonmi vyšetrovateľa (upozornenie na zmenu právnej kvalifikácie skutku) od 31. júla 2003 postupne došlo k úprave právneho posúdenia obžalovaných aj na trestný čin hrubého nátlaku podľa § 235a ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 s tým, že v skutkovej vete prvého skutku je uvedené, že obžalovaný G. E. sa poškodenej vyhrážal platením výpalného, lebo jej to tam

rozbijú a poškodeným opakovane núkal alkohol (s výnimkou obžalovaného H. T. kde je uvedené, že obžalovaný G. E. sa poškodenej vyhrážal platením výpalného, lebo jej to tam rozbijú) a v skutkovej vete druhého skutku je v podstate uvedené, že poškodená je jediná, ktorá neberie od obžalovaného E. alkohol a ktorá neplatí.

Obžalovaný spáchanie skutku popreli. So zreteľom na uvedené a vo veci existujúcu dôkaznú situáciu je pri skúmaní motívu konania, pre ktoré na obžalovaných prokurátor podal obžalobu potrebné upriamiť pozornosť predovšetkým na výpovede K. a Q. L., Ing. Q. G., písomné poznámky Q. L. a Ing. Q. G. nachádzajúce sa v spise a výpovede svedka Dr. C. M..

Najvyšší súd v tomto smere po preskúmaní doposiaľ vykonaného dokazovania zistil nasledovné.

Obžalovaný G. E. priznal len verbálny konflikt s poškodenou, pretože ho nechcela obslúžiť, keď mal vypité. Keďže tam bol viackrát deň si nepamätal pripustiť, že tam bol aj s kamarátmi na svojom osobnom motorovom vozidle zn. W. e. č. L. a mohli ho počuť aj iní hostia, keď tam boli.

Z výpovedí svedka K. L. st. v prípravnom konaní (vrátane konfrontácií) a na hlavnom pojednávaní vo vzťahu k obidvom skutkom napadnutého rozsudku možno zistiť, že hoci útok voči jeho manželke Q. L. mal nasledovať až potom, ako bol sám napadnutý inými osobami, osobne svojimi zmyslami nevnímal žiadne skutočnosti odôvodňujúce záver, že obžalovaný G. E. konal v úmysle prinútiť majiteľku bufetu Q. L., aby nakupovala od neho alkohol. Svedok vypovedal len o výpalnom a na hlavnom pojednávaní uviedol, že žiadna suma nebola povedaná a nebolo špecifikované ako často.

V prípravnom konaní 04. februára 2003 uviedol len to, že poškodená ho informovala, že „E. jej ponúkal alkohol v roku 2011 aj skôr a nerozprávala mu o tom, žeby pýtal od nej peniaze“.

Na hlavnom pojednávaní 14. júna 2006 t. j. takmer päť rokov po spáchaní tohto skutku vypovedal, že pred prvým prípadom k nim obžalovaný chodil často a chcel sa rozprávať s jeho manželkou ohľadne alkoholu a chcel, aby tento od neho odoberala.

Poškodená Q. L. k motívu konania obžalovaných vypovedala rozdielne.

V prvej výpovedi po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia 18. júna 2002 výslovne uviedla, že obžalovaný v minulosti viackrát od nej požadoval (spravidla jedenkrát týždenne), aby od neho odoberala alkoholické nápoje, čo odmietla, avšak nijako sa jej nevyhrážal. Po vulgárnom oslovení žiadal od nej len platenie výpalného, lebo jej to tam rozbije, hovoril jej, že je jediná, ktorá neplatí výpalné a po útoku odsúdeného H. T. na jej manžela jej dal jednu facku.

Pri konfrontácii s obžalovaným G. E. vykonanej v ten istý deň vo vzťahu k prvému skutku vypovedala, že obžalovaný jej od roku 1994 raz za týždeň ponúkal alkohol, ktorý ona odmietla a povedal jej, že je posledná, ktorá neplatí a platiť bude a dlho to tak nebude. Pri spáchaní druhého skutku jej obžalovaný povedal, že je jediná, ktorá neplatí výpalné a neberie alkohol.

Pri konfrontácii s obžalovaným G. D. 15. júla 2002 poškodená vypovedala len o platení.

Pri konfrontácii s obžalovaným C. D. 24. júla 2002 v čase od 10.05 do 11.30 hod. poškodená vypovedala, že „neviem si vybaviť v pamäti a neviem zodpovedať jasne na túto otázku, lebo si jednoznačne nespomínam, či dňa 01. apríla 2002 mal byť útok obvinených aj z dôvodu toho že som nekupovala alkohol od obvineného G. E.. Aj keď pravdou je, že v minulosti ako som už vypovedala E. alkohol ponúkal. Ja dedukujem iba osobne, že 01. apríla 2002 ma prišli napadnúť preto, že som odmietla predtým nakupovať alkohol aj keď jednoznačne mi to priamo na mieste nepovedali dňa 01. apríla 2002, ale ja som presvedčená, že to boli ich hlavným motívom. Lebo tiež mi nie je jasné, či som mala platiť ako výpalné, čo bolo po mne požadované, alebo brať alkohol od pána E., lebo odpoveď zo strany E. pri incidente zo dňa 01. apríla 2002 a ďalších osôb bolo či som sa nepoučila (č. l. 1591).“

Pri konfrontácii s obžalovaným C. A. 24. júla 2002 v čase od 12.45 do 14.30 hod. vypovedala len o platení.

Pri konfrontácii s obžalovaným s H. T. 16. októbra 2002 vypovedala len o tom, že platiť sa bude.

Naopak pri konfrontácii s obžalovaným F. W. 22. októbra 2002 zas naopak uviedla, že tento jej povedal, že platiť sa bude a vyhrážal sa jej v tom zmysle, že je jediná, ktorá alkohol neberie.

Vo výpovediach v prípravnom konaní 24. júla a 03. decembra 2002 o nútení ku kupovaniu alkoholu nevypovedala.

V prípravnom konaní 04. februára 2003 sa poškodená v tomto smere vyjadrila, že „je to podmienené jeho špinavým alkoholom“, avšak ani tu nevypovedala, že ju obžalovaný nútil tento nakupovať.

Rovnako tak pri konfrontácii 04. februára 2003 so svedkom Dr. C. M. vypovedala len to, že obžalovaný chodil za ňou do bufetu po dobu ôsmich rokov a ponúkal jej neokolkovaný alkohol (č. l. 1713). Svedok vedel, že obžalovaný a spol. ju ohrozovali, vydierali a vyhrážali sa jej, že je jediná, ktorá neplatí a platiť bude, a že v ten deň u nej v bufete nie sú poslednýkrát a že sa vrátia. Svedkyňa však nevypovedala o tom, že obžalovaný ju nútil, aby od neho nakupovala alkohol.

Aj z písomných poznámok poškodenej (č. l. 1864) vyplýva, že obžalovaný jej alkoholické nápoje len ponúkal, ale k ich odberu ju nenútil. Pokiaľ sa jej vyhrážal tak len tým, že je jediná, ktorá neplatí a dlho to tak neostane.

Až po viac ako štyroch rokoch od začatia trestného stíhania a vznesenia obvinenia poškodená na hlavnom pojednávaní 28. júna 2006 na otázku obhajcu prvý raz uviedla, že obžalovaní sa jej stále vyhrážali, že je jediná, ktorá neberie alkohol, že brat bude a aj platiť bude. Povedali jej to v prvom aj v druhom prípade, povedal jej to E. aj T..

Tento rozpor vysvetlila tým, že od začiatku tvrdila, že ju prepadli kvôli tomu, že neberie alkohol a neplatí výpalné.

Z obsahu výsluchov poškodenej v prípravnom konaní je však zrejmé, že „výpovede jej boli nahlas diktované a zapísané tak ako vypovedala, ich opravu alebo zmenu nežiadala a zápisnice podpísala alebo, že zápisnice si prečítala, ich opravu, doplnenie ani zmenu nežiadala a podpísala.“

Napokon aj vo svojej časovo prvej výpovedi 01. apríla 2002 (od 19.50 do 20.35 hod.) po podaní trestného oznámenia a začatí trestného stíhania vo veci pre trestný čin poškodzovania cudzej veci a výtržníctva, poškodená o nútení k odberu alkoholu nevypovedala.

Svedok Ing. Q. G. je nepriamym svedkom, ktorý sa o skutočnostiach týkajúcich sa skutkov dozvedel od svojej dcéry, poškodenej Q. L.. Vo svedeckej výpovedi po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia nevypovedal, že obžalovaný konal voči poškodenej s úmyslom prinútiť ju, aby od neho nakupovala alkohol alebo ju fyzicky napadol. Tieto skutočnosti nie sú uvedené ani v písomných poznámkach svedka (č. l. 1876).

Na hlavnom pojednávaní svedok vzhľadom na svoj vek a odstup času od jeho výpovedí v prípravnom konaní na týchto zotrval a požiadal, aby boli na hlavnom pojednávaní prečítané. Na doplňujúce otázky však ani v tomto štádiu trestného stíhania nevypovedal o skôr uvedených skutočnostiach. Len jednou vetou uviedol, že skupina osôb, medzi ktorými bol aj obžalovaný fyzicky napadla poškodenú, zbila ju a len od poškodenej vie, že prvý prepád sa udial preto, že sústavne od obžalovaného odmietala brať alkohol.

Hoci znalec z odboru psychológie PhDr. C., ktorý na poškodených podal znalecký posudok konštatoval,

že u menovaných neboli zistené sklony ku skresľovaniu výpovede, v prípravnom konaní 04. marca 2003 výslovne uviedol, že pokiaľ poškodená korigovala svoje výpovede, bolo to pravdepodobne v neprospech obvinených na základe nie príliš pozitívneho citového náboja voči obvineným. Istý korigujúci vplyv poškodenej na svojho manžela, ktorý je v rodinnom živote skôr v úzadí pravdepodobne pre pokoj nevyhlásil (č. l. 1165, 1166).

Na uvedenom zotrval aj na hlavnom pojednávaní na ktorom dodal, že musí pripustiť, že poškodená je schopná predstierať, pretože v každej osobe je istý sklon k hystérii. Pod vplyvom negatívnych emócií mohli byť niektoré časti deja mierne modifikované v tom zmysle, „že trochu to prikrášlila“ (spravidla pri negatívnych emóciách sa priťahuje tomu, kto mi spôsobil zle).

Krajský súd sa skôr uvedenými dôkazmi a rozpormi v nich v odôvodnení napadnutého rozsudku v tomto smere bližšie nezaoberal, nehodnotil ich jednotlivo a vo vzájomnom súhrne, neprihliadol na ne a dôsledne sa s nimi nevysporiadal. Preto, aj keď nie sú pochybnosti o tom, že obžalovaní v posudzovaných prípadoch žiadali „platenie alebo platenie výpalného“, pretrvávajú dôvodné pochybnosti o správnosti skutkových zistení o tom, že konali s úmyslom prinútiť poškodenú, aby nakupovala od obžalovaného G. E. alkohol, pretože dlhodobé ponúkание neznamena náútenie. Tieto si vyžadujú, aby tak prvostupňový súd spravil a v súlade so zákonom (§ 2 ods. 6 Tr. por.) tieto dôkazy a rozpory v nich dôsledne vyhodnotil a svoje úvahy v tomto smere podrobne a logicky vysvetlil. Len samotné konštatovanie prvostupňového súdu na strane osemnásť o množstve a mieste zaisteného alkoholu bez prihliadnutia na tieto dôkazy a náležité vysporiadanie sa s nimi je len predčasným záverom o tejto otázke.

V súlade s vykonaným dokazovaním je však záver prvostupňového súdu, že obžalovaný G. E. v ostatnom skutok v bode 1/ spáchal za okolností a spôsobom uvedeným v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v potrebnom rozsahu vysvetlil na podklade akých dôkazov a úvah k takému záveru dospel. Najvyšší súd v tomto smere konštatuje, že poškodená Q. L. poznala menovaného už niekoľko rokov predtým, jeho ďalšie konanie voči nej podrobne opísala a logicky vysvetlila dôvod, pre ktorý tento skutok polícii neoznámila už skôr, ale až po spáchaní druhého skutku. Ak aj poškodená vo svojej výpovedi uviedla nesprávne evidenčné číslo motorového vozidla, na ktorom obžalovaný na miesto činu prišiel najvyšší súd poznamenáva, že túto skutočnosť krajský súd do skutkovej vety v bode 1/ napadnutého rozsudku neprevzal, a rovnakého omylu sa dopustil aj samotný obžalovaný G. E. hoci bol užívateľom tohto vozidla.

Aj samotný obžalovaný napriek tomu, že bol užívateľom tohto vozidla sa vo svojej výpovedi dopustil rovnakého omylu.

Rovnako tak krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku vo vzťahu ku skutku v bode 2/ podrobne vysvetlil na podklade akých dôkazov a úvah dospel k záveru, že na mieste činu sa nachádzali osobné motorové vozidlá W. tmavej farby ev. č. L. a H. sivej metalízy ev. č. L.. Správne pritom konšatoval, že tento záver vyplýva nielen z výpovedí svedkov L., ale aj svedkov E. R., K. L. ml. ktorí vysvetlili, za akých okolností evidenčné čísla uvedených motorových vozidiel zistili, ale aj z kariet týchto vozidiel. Z ich obsahu správne zistil, že držiteľom a vlastníkom prvého z nich bola F. a užíval ho obžalovaný G. E. čo obžalovaný nepoprel a držiteľom druhého bol obžalovaný C. D.. Logicky zároveň dospel k záveru, že niet dôvodu neveriť výpovediam nezaujatých svedkov H. H. a G. T., ktorí na rozdiel od manželky obžalovaného G. E. a jeho netere Q. L. nie sú jeho príbuznými a vypovedali, že 01. apríla 2002 obžalovaný G. E. prišiel pre svoju manželku do práce až okolo 18.00 hod. Skutočnosť, že páchatelia sa na miesto činu vrátili v rovnaký deň na tých istých motorových vozidlách, okrem výpovedí poškodených a K. L. ml. nepriamo potvrdzuje aj výpoveď svedka C. G., ktorý ako operačný dôstojník Okresného riaditeľstva policajného zboru Kežmarok v uvedený deň prijal od poškodenej telefonické hlásenie o spáchaní skutku, o opätovnom vrátení sa páchatel'ov na miesto činu ako i o tom, že poškodená mala evidenčné číslo vozidla. Výpoveďami svedkov L., E. R. a K. L. ml. bolo tiež správne zistené, že z predmetných vozidiel vystúpili výlučne dospelí muži medzi ktorými nebola ani žena ani dieťa ako to v rámci svojej obhajoby uvádzali obžalovaní G. E. a C. D. tvrdiac, že v uvedený deň síce na mieste činu boli avšak v inom čase a za iných okolností. Z výpovedí týchto svedkov zároveň vyplýva, že na miesto činu neprišli jeden, dvaja alebo traja muži na bicykloch alebo na osobnom motorovom vozidle

značky H. ako to vo svojich výpovediach uvádzal svedok D. U. tvrdiac, že zariadenie bufetu rozbil už nebohý svedok G. A..

Svedkovia L. obžalovaného G. E. poznali aj pred spáchaním stíhaných skutkov a Q. L. predtým poznala aj obžalovaných bratov W.. Obžalovaný D. W. vo svojej výpovedi dokonca uviedol, že s poškodenou, ktorá chodila nakupovať k jeho manželke do potravín vychádzali dobre. K. a Q. L. opakovane zotrvali na svojich výpovediach o prítomnosti všetkých obžalovaných na mieste skutku a opísali ich konanie ako i to, že páchateľ s blond vlasmi najprv stál pred dverami bufetu, čo potvrdili aj svedkovia E. R. a K. L. ml. a neskôr vošiel dovnútra. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku zároveň vysvetlil, že pri ustálení skutkového stavu vychádzal aj z vykonaných konfrontácií, pri ktorých K. a Q. L. jednotlivých obžalovaných usvedčili z konania uvedeného voči ich osobám uvedeného v skutkovej vete v bode 2/ napadnutého rozsudku. Pre nie veľký časový odstup od spáchania skutku, je preto odôvodnený záver, že práve v priebehu vykonávania tohto dôkazu sa svedkovia pri pohľade na obžalovaných najlepšie rozpomätali na to, čo ktorý z nich pri spáchaní skutku robil a tvárou v tvár ich konanie opísali. Z vykonaného dokazovania zároveň vyplýva, že svedok K. L. dôvod svojho omylu v označení obžalovaného G. D. vysvetlil už v prípravnom konaní aj na hlavnom pojednávaní tým, že aj keď si v jeho prípade meno pomýlil, tvár si nepomýlil.

Prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku tiež logicky vysvetlil prečo neuveril obhajobe obžalovaného G. D. a výpovediam jeho príbuzných, známych a jeho zamestnancov, ktorí ju potvrdzovali. Správne konštatoval, že za daných okolností, ktoré vo svojich výpovediach objasnili i ďalší svedkovia (vonku aj vnútri 30 až 50 zabávajúcich sa ľudí), svedkovia nemali dôvod venovať pozornosť tomu, či sa obžalovaný na danom mieste aj skutočne po celý čas nachádzal, ani si to s veľkým časovým odstupom dokonca presne pamätať.

Vykonanému dokazovaniu tiež zodpovedá záver prvostupňového súdu, že obžalovaných G. D. a F. W. zo spáchania skutku nepriamo usvedčuje aj C. W., ktorý bol po spáchaní skutku za K. a Q. L. a týchto žiadal, aby poškodená svoje výpovede voči týmto obžalovaným stiahla. Dokazuje to aj videozáznam vyhotovený L., z ktorého uvedené vyplýva bez akýchkoľvek pochybností.

K. a Q. L. vo svojich výpovediach (vrátane konfrontácií s obžalovaným) za ďalšieho z páchateľov skutku označili aj obžalovaného C. A.. Poškodená, svedkovia K. L. ml. a E. R. opísali jedného z páchateľov ako osobu s blond vlasmi, ktoré mal len tento obžalovaný. Hoci aj jeho obhajobu potvrdili známi obžalovaného ich výpovede z hľadiska relevantných časových údajov a miesta jeho pobytu sú diametrálne odlišné od výpovedí jeho matky, sestry a susedy. Tieto na rozdiel od ostatných svedkov vo svojich výpovediach uviedli, že v danom čase sa obžalovaný nachádzal na inom mieste. Navyše, ako na to už správne poukázal krajský súd hovor obžalovaného so svedkom D. L. napriek jeho tvrdeniu vo výpise telefonických hovorov absentuje.

Obhajobné tvrdenia obžalovaného vyvrátil aj svedok G. A.. Svedok podrobne vysvetlil spôsob, ako a kým bol ovplyvňovaný, aby vzal na seba spáchanie skutku obžalovaným, čo ho napokon viedlo k pokusu o samovraždu. Poškodená tiež jednoznačne vylúčila, že páchateľom skutku bol svedok G. A. a vo svojej výpovedi, v ktorej jej boli kladené otázky súvisiace s jej oznámením kriminálnej polícii uviedla dôvod svojho konania ako i to, že po spáchaní skutku ju bol v bufete navštíviť svedok W. E. a podrobne opísala okolnosti jeho návštevy. Uviedla, že svedok sa ju snažil ovplyvniť (okrem iných osôb, ktoré presne označila), aby voči obžalovaným C. A., ale aj F. W. svoju výpoveď stiahla. Zároveň vysvetlila aj dôvod, pre ktorý tak mala spraviť práve voči týmto dvom obžalovaným a na tom zotrvala aj pri konfrontácii so svedkom.

Napriek uvedenému však existujú pochybnosti o fyzickom útoku obžalovaného F. W. voči poškodenej spočívajúcom podľa skutkovej vety v tom, že mal túto chytiť v oblasti krku. V tomto smere poškodená doslova vypovedala, že D. čo má auto ju chytil rukou pod krk a W. F. (?), keď jej hovorili, že bude platiť výpalné (nejasná formulácia na č. l. 1767) a neskôr vypovedala, že keď vošla do kuchyne po jej otázke ju C. D. chytil pod krk (č. l. 1593).

Z uvedeného vyplýva, že pre spoľahlivé vyriešenie týchto otázok je nevyhnutné, aby sa týmito skutočnosťami krajský súd na hlavnom pojednávaní opätovne zaoberal, pri svojom rozhodovaní na ne dôsledne prihliadol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 125 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005.

Až po takto doplnenom dokazovaní a opätovnom vyhodnotení vykonaných dôkazov bude možné zistiť skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti. Potom bude možné v súlade so zákonom posúdiť a rozhodnúť aký trestný čin okrem výtržníctva obžalovaní spáchali, či spáchali trestný čin vydierania alebo hrubého nátlaku a nadväzne na to aj o treste.

Na podklade týchto úvah najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.